

Ultunastudenterna och spårvagnen

En betraktelse
av
Inge Håkansson

Foto: Sandberg, Paul

Upplandsmuseet

Ultunastudenterna och spårvagnen mot Graneberg

Så länge spårvagnen från Uppsala ut till Ultuna och Graneberg fanns hade studenterna på Ultuna (Ultunesarna) en nära relation till spårvagnen. På den tiden var det endast agronomstudenter, som läste på Ultuna. Veterinär-, skogs- och landskapsarkitektstudenter m.fl. har kommit till senare. Det fanns inga studentbostäder på Ultuna. Ungefär hälften av studenterna hyrde rum i villorna i Sunnersta och hälften inne i Uppsala. Om man inte cyklade till sina föreläsningar, så tog man spårvagnen. (Då hade ju väldigt få studenter bil.) Även till Ultunesarnas fester kom gästerna i regel med spårvagnen. Festernas officiella del slutade därför strax innan sista spårvagnen gick. (Man kunde ju förstås övernatta på någon soffa i kårlokalen eller, om man bodde i något av de närmaste husen i Sunnersta, gå på spårvägsbanken hem, fastän ledstängerna då ansågs obekvämt lågt placerade.)

Spårvägen las ner på hösten 1953 och ersattes med buss. Den 12 oktober 1953, strax efter den sista allmänna passagerarturen med spårvagnen och innan man började riva spår och elledning arrangerade Ultunesarna en avskedsfest för spårvagnen. Den av Ultunesarna välkände spårvagnsföraren Book körde ut en vagn till Ultuna och när festen var slut åkte den fullsatt av Ultunesare på sin allra sista färd in till ändstationen.

Till festen skrev några Ultunesare en avskedsvisa till ”den elektrodrivna schäsen”, som spårvagnen ibland kallades av Ultunesarna. Den kräver en del förklaringar. *Småttingar* kallades första årets Ultunesare, sedan blev man *faderbroder* eller *moster* (men på den tiden fanns endast ett fåtal mostrar). Gästerna på Ultunesarnas fester var därför mest flickor från olika skolor i stan. Många av dem studerade på fackskolan för huslig ekonomi och kallades av Ultunesarna faxelinor. Andra vanliga gäster var flickorna på sjuksköterskeskolan (Pullhuset). Jag, som skriver detta, är gammal Ultunesare. Jag var med på festen och i den grupp som skrev visan.

2018-04-04

Inge Håkansson

Här nedan följer visan (Melodi: Elvira Madigan):

1.
Sorgeliga saker hända
än i våra dar minsann.
Sorgeligast är dock denna
att vår kära schäs försvann	4.
Småttingen med mycken bävan
första gången Dig besteg.
Faderbrodern i sin strävan
for med Dig på pliktens väg.	7.
Fast Du fört ett Herrans väsen,
kär vi hade Din profil,
men elektrodrivna schäsen
nu trängs bort av buss och bil.
2.
Förr Du skakade på spåren,
varje halvtimma förbi,
men nu har Du blivit till åren
och din bortgång fira vi.	5.
Ut till skutten, gamla rutten
från Systemet full Du kom.
Faderbroder glad av hutten
fullare sen vände om.	8.
Vemodsfyllda hjärtan flämta
uti avskedets minut:
Aldrig mer skall klockan klämta;
vår gemenskap är nu slut.
3.
Jyns Ultunae raska drängar
har Du fraktat många år,
troget följt i spårens svängar
sommars, vinter, höst och vår.	6.
Faxelinan het av dansen
Alltid hade lika brått.
Ofta dock hon missa`chansen,
sista schäsen redan gått.	9.
Du var själen i vårt sinne,
fast blott gjord av trä och stål.
Som en hyllning åt Ditt minne
dricker vi din avskedsskål.